

Спецификација предмета за књигу предмета			
Студијски програм		Основне академске студије права	
Изборно подручје (модул)			
Врста и ниво студија		Основне академске студије	
Назив предмета		Увод у грађанско право и Стварно право	
Наставник (за предавања)		Проф. др Мирослав Лазић, доц. др Ивана Симоновић	
Наставник/сарадник (за вежбе)		Доц. др Ивана Симоновић; асс. Милица Вучковић	
Наставник/сарадник (за ДОН)			
Број ЕСПБ	10	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезни.
Услов			
Циљ предмета	Развијање научних сазнања о структури грађанскоправне области, о принципима регулисања грађанскоправних односа и њиховом значају; овладавање методама, процесима и поступцима истраживања грађанскоправних принципа и института; овладавање специфичним правним вештинама у систему грађанскоправне заштите имовинских и неимовинских права; развијање креативних способности ради унапређења правних односа између субјеката приватно правних односа и ради учествовања у планирању и анализи развоја института грађанског права.		
Исход предмета	Оспособљавање студента да: 1) схвати структуру и природу института грађанског и стварног права; 2) влада кључним терминима, појмовима и институтима грађанског и стварног права; 3) разуме грађанскоправно окружење у систему европског континенталног правног система, његову правну логику и однос грађанског права са сродним и дивергентним гранама права; 4) развије способност да компетентно и аргументовано дискутује о приватноправним односима у друштву, уочава, сагледава и даје предлоге за решавање правних проблема у овој области; 5) развије способност систематичног приступа грађанскоправним проблемима и да прати развој и правилно примењује прописе о грађанскоправним односима; 6) развије способност анализе и синтезе и навике да перманентно ради на сопственом проф. усавршавању.		
Садржај предмета			
Теоријска настава	Појам и место грађанског права у систему права; Извори грађанског права; Грађанскоправни однос и принципи његовог регулисања; Субјекти грађанскоправних односа; Објекти грађанскоправних односа; Грађанска субјективна права; Правни промет; Имовина; Правни послови; Појам, карактеристике и извори стварних права; Појам и врсте државине; Појам, карактеристике и облици својине; Заштита државине – тужбе и карактеристике; Заштита својине пред националним и европским судом – гаранција својине по Протоколу 1 уз Европску конвенцију; Тужбе за заштиту права својине; Уговорно стицање права својине; Оригинарно стицање права својине (одржај, стицање од невласника и други начини); Сусвојина; Заједничка својина; Етажна својина; Стварне службености; Личне службености; Реални терети; Реална и лична средства обезбеђења; Основе заложног права – ручна залога, хипотека и регистарска залога; Право прече куповине; право грађења; Основе евиденције непокретности и права на непокретностима.		

Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Тематски, прате се предавања, решавањем проблемских задатака и практичних случајева и анализирањем судске праксе.			
Литература				
1	Р. Ковачевић Куштримовић, М. Лазић, Увод у Грађанско право, Пунта, Ниш, 2011.			
2	Р. Ковачевић Куштримовић, М. Лазић, Стварно право, Пунта, Ниш, 2009.			
3	М. Лазић, Практикум за Стварно право, Ниш, 2003; М. Лазић, Личне службености, Ниш, 2000.			
4	О. Станковић, М. Орлић, Стварно право, Номос, Београд, 2004; О. Станковић, В. Водинелић, Увод у грађанско право, Номос, Београд, 2004; Д. Николић, Увод у систем грађанског права, Нови Сад, 2001; Злоупотреба права, зборник радова Правног факултета у Нишу, 1996.			
5	Закон о основама својинскоправних односа, "Сл. лист СФРЈ", бр. 6/80 и 36/90, „Сл. лист СРЈ", бр. 29/96 и "Сл. гласник РС", бр. 115/2005. Закон о хипотеци, „Сл. гласник РС“, бр. 115/2005. Закон о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар, „Сл. гласник РС“, бр. 57/2003, 61/2005 и 64/2006 – испр. Изабране одлуке Европског суда у Стразбуру.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
6	1			
Методе извођења наставе	Предавања, вежбе, семинари (презентација и дискусија задатих тема, теоријско-практичних проблема, семинарских радова, демонстрација наставе), индивидуалне консултације, истраживачки пројекат (рад студената у истраживачким групама). Активан и интерактиван метод рада са студентима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		Поена
активност у току предавања	15	писмени испит		0
практична настава	15	усмени испит		50
колоквијуми	10	Доп.		Доп.
Семинари	10	Доп.		Доп.
Списак тема по недељама				
1	Појам, предмет и систематика грађанског права.	Врсте грађанскоправних система.	Историјски развој грађанског права.	Конвергенција европскоконтиненталног и англоамеричког правног система.

2	Извори грађанског права.	Формални извори грађанског права.	Кодификација грађанског права.	Грађански законик Републике Србије.
3	Грађанскоправни однос и елементи.	Појам и врсте грађанскоправних односа.	Принципи (начела) регулисања грађанскоправних односа.	Субјекти грађанскоправних односа – физичка и правна лица.
4	Грађанска субјективна права.	Појам и елементи грађанских субјективних права.	Класификација субјективних права.	Слободно вршење грађанских субјективних права Забрана злоупотребе права и критеријуми злоупотребе права.
5	Појам, карактеристике и садржина имовине.	Правни промет.	Правне чињенице.	Објекти грађанских субјективних права.
6	Појам, елементи и врсте правних послова.	Модификације правних послова.	Неважећи правни послови (појам, разлози, врсте). Правне последице неважности.	Заступништво. Застарелост и преклузија.
7	Увод у Стварно право.	Појам и карактеристике стварних права. Извори стварних права.	Стварна права на туђим стварима.	Појам и подела ствари.
8	Државина.	Појам и елементи државине.	Врсте државине. Субјекти и објекти државине	Заштита државине.
9	Појам, карактеристике и гаранције својине.	Појам и карактеристике својине.	Ограничења права својине.	Гаранција права својине по протоколу 1 уз Европску конвенцију.
10	Деривативно стицање права својине.	Деривативно стицање својине у упоредном праву.	Деривативно стицање својине на покретним стварима у нашем праву.	Деривативно стицање својине на непокретним стварима у нашем праву.
11	Оригинарно стицање права својине.	Појам и врсте оригинарних начина стицања својине.	Одржај (usucapio). Стицање својине од невласника.	Прираштај. Остали оригинарни начини стицања својине.

12	Тужбе за заштиту права својине.	Тужба за повраћај ствари (actio rei vindicatio).	Тужба због узнемиравања својине (actio negatoria). Публицијанска тужба (actio Publiciana).	Модалитети права својине Сусвојина Заједничка својина Етажна својина.
13	Стварне и личне службености.	Појам, карактеристике и врсте стварних службености. Стицање и престанак стварних службености.	Појам и карактеристике личних службености. Врсте и садржина личних службености.	Заштита службености.
14	Основе заложног права	Појам и врсте средства обезбеђења, Појам и врсте заложног права. Настанак и престанак заложног права. Начела заложног права.	Појам и садржина ручне залогe. Појам и садржина хипотеке.	Појам и врсте регистарске залогe. Фидуцијарни пренос својине као средства обезбеђења. Задржавање права својине.
15	Остала стварна права.	Право прече куповине.	Реални терети.	Право грађења.